



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 89/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti spoločností JÁN & LÝDIA, s. r. o., Visolaje 148, a naudium s. r. o., Velehradská 33, Bratislava, zastúpených Advokátskou kanceláriou Geško, Hulín a partneri s. r. o., Velehradská 33, Bratislava, za ktorú koná advokát JUDr. Richard Hulín, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti spoločností JÁN & LÝDIA, s. r. o., a naudium s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 15269/2014 a sp. zn. Rvp 15270/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 15269/2014.

2. Sťažnosti spoločností JÁN & LÝDIA, s. r. o., a naudium s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2014 doručená sťažnosť spoločnosti JÁN & LÝDIA, s. r. o., Visolaje 148 (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 a žiada vydať tento nález:

„Základné práva sťažovateľa, a to právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým sa každému zaručuje právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, práva na spravodlivé prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli postupom Okresného súdu v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 25 K 16/2012-1700 porušené.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd uznesenie Okresného súdu v Trnave vo veci sp. zn. 25 K 16/2012-1700 zo dňa 10.09.2014 zrušuje.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd vracia Okresnému súdu v Trnave vec vedenú pod sp. zn. 25 K 16/2012-1700 zo dňa 10.09.2014 na ďalšie konanie.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti a k nej pripojených príloh, sťažovateľ v 1. rade je ako konkurzný veriteľ účastníkom konkurzného konania na majetok [REDACTED]

██████████ (ďalej len „úpadca“), o začatí ktorého rozhodol okresný súd uznesením č. k. 25 K 16/2012-66 z 28. mája 2012. Dňa 8. augusta 2014 sa konala správcom konkurznej podstaty úpadcu (ďalej len „správca“) zvolaná schôdza konkurzných veriteľov (ďalej len „schôdza“) s programom 1. Otvorenie schôdze, 2. Správa o činnosti správcu a stave konkurzného konania, 3. Voľba členov veriteľského výboru, 4. Rôzne (rozprava), na začiatku ktorej správca konštatoval, že počet hlasov prítomných konkurzných veriteľov je spolu 555 860 a jednotlivým konkurzným veriteľom patria hlasy takto: naudium s. r. o., 67 hlasov, sťažovateľ v 1. rade 75 hlasov, ██████████, 244 303, ██████████, 10 421, ██████████, 144 946, ██████████, ██████████, 61 860, ██████████, 94 188. Správca nepriznal hlasovacie práva dvom prítomným nezabezpečeným konkurzným veriteľom: ██████████, s odôvodnením, že *„pohľadávka je sporná, v čase konania schôdze nebola zistená, prvostupňový rozsudok bez vyznačenia právoplatnosti a vykonateľnosti, v odvolacom konaní“*, a ██████████, s odôvodnením: *„podmienená pohľadávka, podmienka vzniku pohľadávky v čase konania schôdze nebola preukázaná.“* Sťažovateľ v 1. rade a konkurzný veriteľ naudium s. r. o., vzniesli na začiatku schôdze námietku ku všetkým bodom rokovania proti zvolaniu a konaniu schôdze z dôvodu rozporu jej zvolania a konania so zákonom č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“) s odôvodnením, že správca nezvolal schôdzu veriteľov s programom požadovaným veriteľom ██████████, v žiadosti z 20. júna 2014 doručenej správcovi 23. júna 2014, teda vrátane bodu programu *„rozhodovanie o návrhu na výmenu správcu“*, naopak zvolal schôdzu iba s uvedeným programom, čo je v rozpore s § 32 ods. 16, § 198 ods. 4, § 6, § 34 ods. 2 a 4 ZKR, a správca týmto postupom sledoval zmarenie účelu ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) ZKR. Sťažovateľ v 1. rade a konkurzný veriteľ naudium s. r. o., poukázali v námietke ďalej na to, že táto schôdza bude považovaná za poslednú v zmysle § 36 ods. 1 písm. b) ZKR a každá nasledujúca schôdza bude schôdzou, v ktorej sa už nemôže odzrkadliť avizovaná existujúca zmena počtu hlasovacích práv všetkých veriteľov, pokiaľ ide o veriteľa ██████████, ktorému bol prv, než neúspešne požiadal správcu o zvolanie schôdze, doručený 6. júna 2014 prvostupňový rozsudok

okresného súdu č. k. 36 Cbi 23/2012-336 z 2. mája 2014, ktorým bolo určené, že žalobca v konaní [REDAKOVANÉ] vedenom proti žalovanému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], je veriteľom pohľadávky vo výške 4 301 655,79 € voči úpadcovi z titulu zmluvy o postúpení pohľadávky zo 17. mája 2012 a zmluvy o úvere č. 20113004 z 30. apríla 2011 uplatnenej v konkurznom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 25 K 16/2012 prihláškou zo 6. septembra 2012. Tento prvostupňový neprávoplatný rozsudok bol doručený v overenej kópii správcovi so žiadosťou o zvolanie schôdze veriteľov 23. júna 2014. Súčasťou tejto námietky bolo aj tvrdenie sťažovateľa v 1. rade a konkurzného veriteľa naudium s. r. o., že týmto postupom znemožnil správca veriteľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], využiť svoje hlasovacie právo a iné práva po uskutočnení správcom zvolanej schôdze 8. augusta 2014 týkajúce sa možnosti odvolať správcu postupom predpokladaným v § 36 ods. 1 písm. b) ZKR. Osobitne vzniesli sťažovateľ v 1. rade a konkurzný veriteľ naudium s. r. o., námietky aj k prijatým uzneseniam schôdze o voľbe členov veriteľského výboru a o ich nezvolení za jeho členov s poukazom na to, že postupom správcu nebolo pripustené hlasovanie [REDAKOVANÉ]. Neakceptovanie hlasovacích práv tohto konkurzného veriteľa je porušením § 32 ods. 16, § 198 ods. 4 a § 6 ZKR. Sťažovateľ v 1. rade a konkurzný veriteľ naudium s. r. o., vzniesli námietku i vo vzťahu k nepripusteniu hlasovania veriteľa [REDAKOVANÉ], vo vzťahu k voľbe členov veriteľského výboru a nezvolenia sťažovateľa v 1. rade a veriteľa naudium, s. r. o.

[REDAKOVANÉ], bol oprávnený na schôdzi hlasovať z toho dôvodu, že podľa § 35 ods. 4 ZKR ak súd nerozhodol inak, právo hlasovať na schôdzi má veriteľ, ktorého pohľadávka je v čase konania schôdze zistená čo do právneho dôvodu a vymáhateľnosti. Tomuto veriteľovi bola pohľadávka uznaná v celom rozsahu ako pohľadávka podmienená, avšak podmienka bola už splnená, a to tým, že na žiadosť tohto veriteľa o podanie návrhu na pokračovanie vo vkladovom konaní správcovi z 26. júna 2013 sa správca vyjadril tomuto veriteľovi vo vyjadrení z 22. júla 2013 tak, že návrh na pokračovanie vo vkladovom konaní nepodá, v dôsledku čoho bola definitívne pre toto konkurzné konanie vylúčená možnosť, že vklad na základe kúpnej zmluvy bude povolený, čím sa stal zánik pohľadávky tohto veriteľa nemožným.

Správca vo vyjadrení k podaným námietkam, pokiaľ ide o jeho postup vo vzťahu k [REDAKOVANÉ], uviedol, že v zmysle § 32 ods. 17, 18 a 19 ZKR pohľadávku možno považovať za zistenú iba vtedy, ak márne uplynie lehota na popretie pohľadávky; ak je pohľadávka písomne uznaná správcom a ak tak právoplatne rozhodol súd v incidenčnom konaní. Rozsudok okresného súdu č. k. 36 Cbi 23/2012-336 z 2. mája 2014 nie je právoplatný a nie je ani predbežne vykonateľný, lebo nejde o rozhodnutie podľa § 198 ods. 4 ZKR, keďže nejde o rozhodnutie, ktorým sa priznávajú hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s pohľadávkou. Vo vzťahu k [REDAKOVANÉ], správca uviedol, že ešte predchádzajúci správca pohľadávku tohto veriteľa uznal vo výške 1 500 000 € z titulu „úhrada kúpnej ceny na prevod nehnuteľností“ ako pohľadávku podmienenú, pričom podmienkou bolo „právoplatné zamietnutie návrhu na vklad vlastníckeho práva podľa kúpnej zmluvy alebo zánik platnosti kúpnej zmluvy v súlade s príslušnými ustanoveniami občianskeho zákonníka“. Podľa vyjadrenia úpadcu uvedeného v jeho námietkach proti takémuto posúdeniu predchádzajúcim správcom však pohľadávka nevznikla, pretože kúpna zmluva, na základe ktorej mala [REDAKOVANÉ], zaplatiť kúpnu cenu, je absolútne neplatná, pretože bola uzatvorená pri realizácii záložného práva na základe záložnej zmluvy z 28. marca 2011, ktorú za úpadcu ako záložcu uzatvorila osoba ([REDAKOVANÉ]), ktorá nebola za úpadcu oprávnená konať. Predchádzajúci správca námietkam úpadcu nevyhovel a pohľadávku uznal. V každom prípade však podmienka podmienenej pohľadávky splnená nebola, návrh na povolenie vkladu zamietnutý nebol a neboli splnené podmienky jej vzniku. Správca uviedol, že túto námietku a tvrdenia v nej považuje za účelové a celý postup smeruje k ovládnutiu schôdze veriteľov a výmene správcu.

Okresný súd uznesením č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 návrh sťažovateľa v 1. rade a rovnako aj návrh konkurzného veriteľa naudium, s. r. o., na zrušenie uznesení prijatých na schôdzi veriteľov úpadcu 8. augusta 2014, a to uznesení č. 01/2014, 02/2014, 03/2014, 04/2014, 05/2014, 06/2014 a 07/2014, zamietol.

Sťažovateľ v 1. rade sťažnosť doručení ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru postupom a uznesením okresného súdu č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 odôvodnil jednak tým, že toto rozhodnutie je „*nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov*“, a jednak tým, že „*vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci*“.

Vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] bola vec okresným súdom nesprávne právne posúdená z dôvodu, že:

a) rozsudok okresného súdu č. k. 36 Cbi 23/2012-336 z 2. mája 2014, ktorým bolo určené, že [REDAKOVANÉ] je veriteľom pohľadávky 4 301 655, 79 € voči úpadcovi uplatnenej v konkurznom konaní prihláškou zo 6. septembra 2012, je rozhodnutím o určení popretej pohľadávky podľa § 32 ods. 16 ZKR, a teda je v zmysle § 198 ods. 4 ZKR predbežne vykonateľný (v § 198 ods. 4 ZKR je priamo odkaz na § 32 ods. 16 ZKR, zákonodarca rozlišuje právoplatné rozhodnutia podľa § 32 ods. 19 ZKR a iné rozhodnutia vydané v incidenčnom konaní, t. j. aj neprávoplatné podľa § 32 ods. 16 ZKR). Je potrebné rozlišovať medzi tým, kedy sa pohľadávka považuje za zistenú (§ 32 ods. 19 ZKR), a medzi tým, kedy je popretá pohľadávka určená aj neprávoplatným rozhodnutím súdu (§ 32 ods. 16 ZKR), čím súčasne dochádza k priznaniu hlasovacích práv a ďalších práv spojených s popretou pohľadávkou. Aj v odbornej literatúre (POSPÍŠIL, B. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Bratislava: Eurounion, Iura Edition, 2012, s. 145) sa konštatuje, že meritórne rozhodnutie súdu prvého stupňa v incidenčnom konaní je predbežne vykonateľné, ak ide o hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s popretou pohľadávkou;

b) nezrozumiteľné je konštatovanie okresného súdu o tom, že je potrebné rozlišovať „súd“ a „konkurzný súd“;

c) pokiaľ poukazuje okresný súd na § 32 ods. 19 ZKR a toto vykladá tak, že podľa neho je veriteľ oprávnený požiadať o zvolanie schôdze veriteľov a vykonávať hlasovacie práva až dňom právoplatnosti rozhodnutia, sťažovateľ v 1. rade zdôrazňuje, že ustanovenie § 32 ods. 19 ZKR upravuje nespornosť pohľadávok prihlásených do konkurzného konania, ktoré nie je možné poprieť, lebo sa v určenom rozsahu považujú za zistené, a teda ide o také pohľadávky, o ktorých už súd alebo iný orgán verejnej moci právoplatne rozhodol;

d) priznanie hlasovacích práv veriteľovi, ktorého pohľadávka bola neprávoplatne určená v incidenčnom konaní, nie je v rozpore s postupom podľa § 32 ods. 20 ZKR, takýto postup je len doplnkový k postupu podľa § 32 ods. 20 ZKR, nijako ho nevyklučuje ani nespôsobuje konflikt voči možnosti súdu konať aj podľa § 32 ods. 20 ZKR.

Vo vzťahu k veriteľovi [REDAKOVANÉ], bola vec okresným súdom nesprávne právne posúdená z dôvodu, že v konečnom zozname je pohľadávka tohto veriteľa zapísaná ako zistená v právnom dôvode, výške, vymáhateľnosti a poradí a právo podmieneného veriteľa už v rozhodnom čase vzniklo, pretože správca svojím oznámením o nepokračovaní v prerušenom vkladovom konaní definitívne pre toto konkurzné konanie vylúčil možnosť, že vklad podľa kúpnej zmluvy bude povolený, čoho dôsledkom je, že plnenie na základe kúpnej zmluvy sa stalo nemožným, došlo k zmareniu plnenia podstatnej náležitosti kúpnej zmluvy (katastrálny orgán by v prerušenom vkladovom konaní mohol pokračovať až po skončení konkurzného konania, v ktorom sa však nehnuteľnosť speňaží, čoho dôsledkom bude zamietnutie vkladu vlastníckeho práva, pretože prevodca nie je oprávnený s nehnuteľnosťou nakladať). Z tohto dôvodu došlo k hmotnoprávnemu zániku kúpnej zmluvy, keďže plnenie z nej je nemožné a pohľadávka kupujúceho prihlásená do konkurzu na majetok úpadcu sa stala nepodmienenou.

Okresný súd z týchto dôvodov aplikoval právne normy spôsobom, ktorý popiera ich účel a zmysel (najmä ustanovenie § 198 ods. 4 ZKR obsahujúce odkaz na § 32 ods. 16 ZKR), a jeho rozhodnutie je preto arbitrárne. Ďalej sťažovateľ poukázal na to, že rozhodnutie okresného súdu č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 je v rozpore so zásadou právnej istoty.

Konaniu o tejto sťažnosti sťažovateľa bola pridelená ústavným súdom sp. zn. Rvp 15269/2014.

Ústavnému súdu bola 20. novembra 2014 doručená sťažnosť spoločnosti nadium s. r. o., Velehradská 33, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rovnakým

uznesením okresného súdu, t. j. uznesením č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014, ktorou žiadala vydať nález:

„Základné práva sťažovateľa, a to právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým sa každému zaručuje právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, práva na spravodlivé prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli postupom Okresného súdu v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 25 K 16/2012-1700 porušené.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd uznesenie Okresného súdu v Trnave vo veci sp. zn. 25 K 16/2012-1700 zo dňa 10. 09. 2014 zrušuje.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z., zákona o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení, Ústavný súd vracia Okresnému súdu v Trnave vec vedenú pod sp. zn. 25 K 16/2012-1700 zo dňa 10. 09. 2014 na ďalšie konanie.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti sťažovateľa v 2. rade a k nej pripojených príloh, sťažovateľ v 2. rade je tak ako sťažovateľ v 1. rade veriteľom v rovnakom konkurznom konaní, vzniesol rovnako odôvodnenú námietku ku všetkým bodom rokovania proti zvolaniu a konaniu schôdze a aj jeho zhodne odôvodnený návrh na zrušenie uznesení prijatých na schôdzi veriteľov úpadcu 8. augusta 2014, a to uznesení č. 01/2014, 02/2014, 03/2014, 04/2014, 05/2014, 06/2014 a 07/2014, okresný súd uznesením č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 zamietol.

Sťažovateľ v 2. rade sťažnosť doručení ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 odôvodnil doslovne zhodne ako sťažovateľ v 1. rade.

Konaniu o tejto sťažnosti sťažovateľa bola pridelená ústavným súdom sp. zn. Rvp 15270/2014.

Uznesenie okresného súdu č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 nadobudlo právoplatnosť 19. septembra 2014.

Ústavný súd po zistení, že konania sp. zn. Rvp 15269/2014 a sp. zn. Rvp 15270/2014 boli začaté sťažnosťami sťažovateľov týkajúcimi sa rovnakého konania a rovnakého rozhodnutia, sťažovatelia v oboch konaniach namietajú porušenie rovnakých práv, ktoré aj obdobne odôvodňujú, spojil podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 112 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v záujme hospodárnosti na spoločné konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosti z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z petitu sťažností, sťažovatelia sa sťažnosťami domáhajú vyslovenia porušenia uvedených práv postupom a uznesením okresného súdu č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 s odôvodnením, že toto rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, arbitrárne a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Okresný súd uznesenie č. k. 25 K 16/2012-1700 z 10. septembra 2014 odôvodnil takto:

«Podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne.

Veriteľ sa môže domáhať zrušenia prijatého uznesenia na súde, ak bol prítomný na schôdzi veriteľov, mal hlasovacie právo a na schôdzi uplatnil do zápisnice námietku rozporu prijatého uznesenia so zákonom.

Súd preskúmal spisový materiál a má za to, že námietky vznesené na schôdzi veriteľov konanej dňa 08. 08. 2014 veriteľmi Ján & Lýdia, s. r. o. a naudium s. r. o., boli vznesené veriteľmi oprávnenými hlasovať na schôdzi veriteľov a zároveň, že návrhy od oboch veriteľov na zrušenie prijatých uznesení na predmetnej schôdzi boli podané včas v zmysle zákonného ustanovenia. Súd konštatuje, že obaja veritelia podali námietky rovnakého znenia a to námietku voči zvolaniu schôdze veriteľov konanej dňa 08. 08. 2014, námietku pre nepriznanie hlasovacích práv veriteľovi [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a pre nepriznanie hlasovacích práv veriteľovi [REDAKOVANÉ] voči prijatým uzneseniam č. 1, 2, 3, 5, 6 a 7. Súd preštudovaním zápisnice zo dňa 8. 08. 2014 zistil, že proti prijatému uzneseniu č. 4 námietky vznesené neboli, ale nakoľko boli vznesené námietky voči samotnému zvolaniu schôdze veriteľov, súd do výroku rozhodnutia zahrnul všetky prijaté uznesenia na schôdzi veriteľov konanej dňa 08. 08. 2014.

Súd vo veci podania námietky ohľadne nezákonne zvolanej schôdze a nepriznaniu hlasovacieho práva spoločnosti [REDAKOVANÉ] je toho názoru, že najprv bolo potrebné sa zaoberať otázkou, či spoločnosti [REDAKOVANÉ] boli rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 36Cbi/23/2012-336 zo dňa 02. 05. 2014 priznané hlasovacie práva a iné práva spojené s popretou pohľadávkou a súčasne či je predbežne vykonateľné v zmysle § 198 ods. 4 v spojení s § 32 ods. 16 ZKR. V zmysle § 32 ods. 15 ZKR sa popretý veriteľ domáha určenia pohľadávky v rozsahu, v akom je popretá. Súd, alebo iný príslušný orgán, tak rozhoduje, resp. určuje, či je veriteľom pohľadávky s požadovanou kvalitou, resp. kvalitou tak ako bola veriteľom uplatnená v konkurznom konaní prihláškou. Nerozhoduje však, či veriteľ má alebo nemá hlasovacie a iné práva spojené s popretou pohľadávkou. Súd súhlasí so správcom, že je potrebné rozlišovať výraz „súd“ v jednotlivých ustanoveniach

narážajúc konkrétne na ustanovenie § 198 ods. 4, pričom práve v tomto ustanovení sa pod pojmom „súd“ rozumie konkurzný súd, čiže Okresný súd Trnava, ktorý vedie konkurzné konanie pod sp. zn. 25K/16/2012, nie Okresný súd Trnava konajúci v spore, ktorý bol vyvolaný konkurzom, konkrétne konanie vedené pod. sp. zn. 36Cbi/23/2012. Inak by v tomto ustanovení (§ 199 ods. 4) muselo byť uvedené „súd a iný príslušný orgán“, lebo o popretej pohľadávke môže rozhodovať súd ale aj iný príslušný orgán, a o priznaní hlasovacích práv veriteľovi môže rozhodovať iba súd a to konkurzný. V komentári Ďurica M. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2012, str. 1082 k ust. 198 ods. 4 ZKR je jasne uvedené, že „sa stanovuje predbežná vykonateľnosť rozhodnutí konkurzného súdu, ktorými súd priznal veriteľovi popretej pohľadávky hlasovacie práva a práva spojené s popretou pohľadávkou. Vzhľadom na to, že proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, bolo potrebné z praktických dôvodov stanoviť jeho predbežnú vykonateľnosť“. Za rozhodnutie, ktorým súd priznáva hlasovacie práva a iné práva spojené s popretou pohľadávkou v zmysle §198 ods. 4 ZKR súd je toho názoru, že za takéto rozhodnutie sa považuje výhradne rozhodnutie vydané súdom v zmysle § 32 ods. 20 ZKR a iba toto rozhodnutie je možné považovať za predbežne vykonateľné v zmysle § 198 ods. 4 ZKR. Súd lustráciou spisu má preukázané, že veriteľ spoločnosť [REDAKOVANÉ] nedala správcovi podnet na postup v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia § 32 ods. 20 ZKR. Ďalej spoločnosť síce vo svojom vyjadrení odkazuje na komentár, podľa ktorého „meritórne rozhodnutie súdu prvého stupňa v incidenčnom konaní je predbežne vykonateľné, ak ide o hlasovacie práva a ďalšie práva spojené s popretou pohľadávkou“, avšak vzhľadom na výrok súdu v incidenčnom konaní, súd má za to, že vyššie uvedeným rozsudkom neboli priznané hlasovacie práva a iné práva spojené s popretou pohľadávkou, nakoľko prvostupňový súd Okresný súd Trnava v incidenčnom konaní len určil, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] je veriteľom úpadcu s pohľadávkou v určenom rozsahu.

Ďalej predmetom skúmania v spojitosti s vyššie uvedeným bol zároveň aj fakt, či spoločnosť [REDAKOVANÉ] bola vôbec oprávnená na podanie žiadosti o zvolanie schôdze veriteľov v zmysle § 34 ods. 2 ZKR. Súd po preštudovaní dospel k záveru, že z ustanovení § 35 ods. 4 ZKR a § 32 ods. 20, vyplýva, že iba konkurzný veriteľ so zistenou pohľadávkou čo do právneho dôvodu a vymáhateľnosti alebo veriteľ, ktorého pohľadávka

bola popretá a nie je v čase konania schôdze zistená, ale konkurzný súd mu priznal hlasovacie práva, má právo hlasovať na schôdzi veriteľov. V zmysle § 32 ods. 19 pohľadávka sa považuje za zistenú v určenom rozsahu, ak je určená právoplatným rozhodnutím súdu alebo rozhodnutím iného orgánu verejnej moci. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ je oprávnený požiadať o zvolanie schôdze veriteľov a zároveň vykonávať hlasovacie a iné práva spojené s pohľadávkou až dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Nakoľko súdu je z jeho činnosti známa skutočnosť, že proti rozhodnutiu č. k. 36Cbi/23/2012-336 zo dňa 02. 05. 2014 bolo podané odvolanie, ktoré má v zmysle ustanovenia § 206 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) suspenzívny účinok, t. j. rozsudok nie je právoplatným a následne ani vykonateľným, má za to, že veriteľ nebol oprávnený požadovať zvolanie schôdze veriteľov, nakoľko v zmysle vyššie uvedeného jeho pohľadávka sa nepovažuje za zistenú a teda nemá ani hlasovacie práva a iné práva spojené s pohľadávkou, ibaže by mu boli priznané iným skorším rozhodnutím, čo však súd má za preukázané, že takéto skoršie rozhodnutie v rámci konkurzného konania vydané nebolo (podľa § 32 ods. 20 ZKR).

Súd zároveň uvádza, že ak by každý veriteľ s popretou pohľadávkou chcel vykonávať hlasovacie práva bez právoplatného rozhodnutia súdu, malo by to za následok priznanie hlasovacích práv v rozpore s osobitným postupom uvedeným v § 32 ods. 20 ZKR, pretože výlučne príslušný konkurzný súd má právomoc rozhodovať o priznaní a nepriznaní hlasovacích práv popretému konkurznému veriteľovi, túto právomoc nemá súd, alebo iný orgán v incidenčnom konaní a pokiaľ nebolo vydané právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného orgánu, pohľadávka popretého veriteľa nie je zo zákona zistená a teda nemá ani hlasovacie práva, iba ak by konkurzný súd tieto práva takému veriteľovi priznal. Na základe prvostupňového, neprávoplatného rozhodnutia vydaného súdom v osobitnom incidenčnom konaní, by sa v rozpore s § 32 ods. 19 ZKR priznávali hlasovacie práva veriteľovi, ktorého pohľadávka v čase konania schôdze veriteľov by nebola zistená v zmysle platného § 32 ods. 19 ZKR. Ďalej súd konštatuje, že v prípade priznania hlasovacích práv (napr. v hlasovaní o výmene správcu, voľbe veriteľského výboru) veriteľovi na základe neprávoplatného rozhodnutia prvostupňového súdu v incidenčnom konaní, ktoré by sa chápalo ako predbežne vykonateľné, pričom pohľadávka by sa považovala za zistenú

a následne by rozhodnutie súdu prvého stupňa vydané v rámci incidenčného konania bolo odvolacím súdom zrušené, by sa spôsobil v rámci konkurzného konania vznik právnej neistoty a najmä poškodenie oprávnených záujmov veriteľov so zistenými pohľadávkami, pričom zvrat takejto situácie (pre zákonné lehoty na rozhodovanie o námietkach proti uzneseniu schôdze veriteľov) by nebol možný v prípade, keby prišlo k priznaniu hlasovacích práv veriteľovi na základe neprávoplatného rozsudku a následne k zrušeniu rozsudku prvostupňového súdu odvolacím súdom. Je potrebné tiež uviesť, že naopak, v prípade právoplatného rozsudku v incidenčnom konaní v prospech veriteľa, si veriteľ bude môcť po právoplatnosti uplatniť svoje práva spojené s pohľadávkou v konkurznom konaní, teda k poškodeniu jeho práv nedôjde.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd má za to, že schôdza veriteľov konaná dňa 08. 08. 2014 nebola zvolaná v rozpore so zákonom a zároveň konštatuje, že správca konal s odbornou starostlivosťou, keď nezvolal schôdzu veriteľov na podnet spoločnosti [REDAKOVANÉ], nakoľko spoločnosť ani nebola oprávnená na podanie žiadosti o zvolanie schôdze veriteľov v zmysle § 34 ods. 2 ZKR v dôsledku skutočnosti, že jej pohľadávka nebola do dnešného dňa zistená na základe právoplatného rozhodnutia súdu a súčasne súd má za to, že jej ani neboli priznané hlasovacie práva v zmysle rozhodnutia vydaného v incidenčnom konaní, teda správca konal s odbornou starostlivosťou ohľadne nepriznania hlasovacích práv vyššie spomenutej spoločnosti.

Súd vo veci podania námietky ohľadne nepriznania hlasovacích práv spoločnosti [REDAKOVANÉ] má zo spisu preukázané, že predchádzajúci správca úpadcu [REDAKOVANÉ] uznal pohľadávku spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo výške 1.500.000,- eur z titulu úhrady kúpnej ceny pri kúpnej zmluve na prevod nehnuteľnosti (zo dňa 21. 07. 2011), pričom bola posúdená v právnom dôvode, výške, vymáhateľnosti a poradí ako zistená a podmienená. Ako podmienka vzniku pohľadávky je uvedené „právoplatné zamietnutie návrhu na vklad kúpnej zmluvy, prípadne iný zánik kúpnej zmluvy“. Súd sa ohľadne predmetnej námietky oboznámil s vyjadrením namietajúcich veriteľov, doloženými prílohami a vyjadrením správcu úpadcu a má za to, že správca správne postupoval, keď nepriznal hlasovacie práva spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Súd konštatuje, že z ustanovenia § 28 ods. 5 a § 29 ods. 3 ZKR vyplýva,

že podstatou podmienených pohľadávok je, že vznik pohľadávky je viazaný na podmienku, a nakoľko v tomto prípade podmienkou vzniku je právoplatné zamietnutie návrhu na vklad kúpnej zmluvy prípadne iný zánik kúpnej zmluvy, a nakoľko predmetné rozhodnutie v rámci katastrálneho konania vydané nebolo, súd má za to, že podmienka vzniku pohľadávky nenastala. Podmienka vzniku pohľadávky je viazaná výslovne na zamietnutie návrhu na vklad, nie na fakt, že správca nepostupoval v rámci ustanovenia § 47 ods. 3 ZKR, v zmysle ktorého odmietol na základe žiadosti spoločnosti [REDACTED] podať návrh na pokračovanie vkladového konania. Súd sa stotožňuje so záverom správcu, že v zmysle vyššie uvedeného argumenty namietajúcich veriteľov ohľadne toho, že „právo podmieneného veriteľa [REDACTED] definitívne vzniklo, pretože zánik ním prihlásenej pohľadávky sa stal nemožným“ neobstojí, nakoľko podmienka nevznikla/nenastala, teda pohľadávka nemohla zaniknúť, keď ani nevznikla. Ďalej argumentácia namietajúcich veriteľov ohľadne vzniku práva podmieneného veriteľa je v rozpore s ustanovením § 27 ods. 1 písm. d) ZKR, podľa ktorého postavenie účastníka veriteľovi zanikne v rozsahu ním prihlásenej pohľadávky dňom, keď sa vznik pohľadávky, ktorej vznik je viazaný na splnenie podmienky, stal nemožným.

Súd vo veci nemožnosti plnenia, ako spôsobu zániku záväzku v zmysle § 575 Občianskeho zákonníka poukazuje na to, že nemožnosť plnenia musí mať trvalý charakter. Avšak s prihliadnutím na to, že konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva na základe Kúpnej zmluvy bolo zo zákona prerušené, t. j. ide o dočasný stav, pričom v konaní je možné pokračovať buď na návrh správcu alebo po ukončení konkurzného konania. Ďalej súd dáva do pozornosti aj prebiehajúci excindačný spor o vylúčenie nehnuteľnosti v kat. úz. [REDACTED] zo súpisu oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s., ktorý je vedený na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25Cbi/52/2013, predmetom ktorého sú nehnuteľnosti totožné s nehnuteľnosťami, ktoré boli predmetom prevodu vlastníckeho práva na základe Kúpnej zmluvy, pričom v dôsledku ešte prebiehajúceho excindačného konania a možného vylúčenia nehnuteľností zo súpisu nie je v tejto fáze trvalá nemožnosť plnenia jednoznačne daná.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností ako i zákonných ustanovení má súd za to, že schôdza veriteľov prebehla v súlade so zákonom, a že správca konal

s odbornou starostlivosťou vo vzťahu k spoločnosti [REDAKOVANÉ] a spoločnosti [REDAKOVANÉ] ohľadne nepriznania hlasovacích práv na schôdzi veriteľov konanej dňa 08. 08. 2014, preto návrhy zamietol.»

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia uznesenia okresného súdu konštatuje, že okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne. Dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré boli v konaní nastolené. Takto okresný súd podrobne a jasne vysvetlil, ktoré zákonné ustanovenia, okolnosti a úvahy považoval za rozhodujúce pre záver o tom, že námietkam sťažovateľov nebolo možné vyhovieť. Odôvodnenie jeho rozhodnutia preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Sťažovatelia však namietali v sťažnostiach doručených ústavnému súdu i „*právne posúdenie*“ veci okresným súdom, a teda tvrdili, že výklad a aplikácia dotknutých (už citovaných) ustanovení ZKR popiera ich účel a zmysel a je v rozpore s princípmi konkurzného konania.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

S ohľadom na uvedené zaoberal sa preto ústavný súd otázkou, či okresný súd svojím rozhodnutím nepoprel účel, zmysel a princípy výkladu citovaných ustanovení právnych predpisov v súlade s ústavnoprávnymi požiadavkami.

Ústavný súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, podľa ktorého pohľadávku [REDAKOVANÉ] nebolo možné považovať za zistenú, pretože o nej právoplatne nerozhodol súd v incidenčnom konaní, a rozsudok okresného súdu č. k. 36 Cbi 23/2012-336 z 2. mája 2014 skutočne nie je predbežne vykonateľný, lebo nejde o rozhodnutie podľa § 198 ods. 4 ZKR. Okresný súd teda otázku, či spoločnosti [REDAKOVANÉ] boli rozsudkom č. k. 36 Cbi 23/2012-336 z 2. mája 2014 priznané hlasovacie práva a iné práva spojené s popretou pohľadávkou a súčasne či je predbežne vykonateľné v zmysle § 198 ods. 4 v spojení s § 32 ods. 16 ZKR, vyriešil v súlade so zmyslom a účelom právnej úpravy konkurzného konania. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že za rozhodnutie, ktorým súd priznáva hlasovacie práva a iné práva spojené s popretou

pohľadávkou v zmysle § 198 ods. 4 ZKR, sa považuje výhradne rozhodnutie vydané súdom v zmysle § 32 ods. 20 ZKR a iba toto rozhodnutie je možné považovať za predbežne vykonateľné v zmysle § 198 ods. 4 ZKR, tento jeho názor nepopiera zmysel a cieľ právnej úpravy konkurzného konania. Preto potom spoločnosť [REDAKOVANÉ] nebola oprávnená ani na podanie žiadosti o zvolanie schôdze veriteľov a ani na hlasovanie na schôdzi veriteľov, keďže takéto oprávnenia patria iba veriteľovi so zistenou pohľadávkou alebo veriteľovi, ktorému tieto práva priznal konkurzný súd, čo sa vo vzťahu k veriteľovi [REDAKOVANÉ] nestalo.

Rovnako tak ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný záver okresného súdu, podľa ktorého vo vzťahu k [REDAKOVANÉ], podmienka podmienenej pohľadávky splnená nebola, návrh na povolenie vkladu nebol zamietnutý a nedošlo ani k inému zániku kúpnej zmluvy. Nestotožňuje sa s názorom sťažovateľov, že došlo k hmotnoprávnemu zániku kúpnej zmluvy, čím sa pohľadávka kupujúceho prihlásená do konkurzu na majetok úpadcu mala stať nepodmienenou. Konkurzný súd bol povinný vychádzať z právneho a skutkového stavu v čase rozhodovania, ktorý opačný zaver nepripúšťa.

Kontrolou zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie citovaných právnych predpisov s ústavou (čl. 46 ústavy) a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (čl. 6 ods. 1 dohovoru) dospel ústavný súd k záveru, podľa ktorého okresný súd neaplikoval dotknuté zákonné ustanovenia spôsobom, ktorý by bol s namietanými ustanoveniami ústavy a dohovoru v rozpore.

Okresný súd vo veci sťažovateľov svojím rozhodnutím naplnil princíp, podľa ktorého bol povinný postupovať pri nachádzaní práva tak, aby rešpektoval skutočný zmysel a podstatu základných (a aj jednoduchých) práv zúčastnených osôb, nepostupoval prísne formalisticky a takto neumožnil priechod zjavnej nespravodlivosti.

Iba to, že sťažovatelia sa s názorom okresného súdu vyjadreným v napadnutom uznesení nestotožňujú, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti ich sťažnosti.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 25 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2015